

VSTIŠSKÝ ZPRAVODAJ

VII. ročník

číslo 8

září 2013

ZDARMA

Pár slov úvodem

Není to tak dlouho, co jsme si společně přáli krásné léto, mnoho hezkých zážitků o dovolených, a prázdniny jsou pomalu, ale jistě, minulostí. Děti to asi uslyší nerady, ale spousta dospělých si oddechne, protože život se zase vrátí do svých kolejí a věci dostanou svůj řád, který se jakoby na těch osm týdnů někam vytratil.

O zavedení povinné školní docházky Marií Terezií jsme se již na stránkách Zpravodaje zmínili v minulosti, byla by proto velká škoda nepřipomenout u příležitosti začátku nového školního roku i slavného „Učitele národů“ a nejslavnějšího českého pedagoga Jana Amose Komenského (1592 - 1670). Komenský byl poslední biskup Jednoty bratrské a jeden z největších českých myslitelů, filosofů a spisovatelů. Během svého života si získal renomé především jako pedagog, respektive jako teoretik pedagogiky a autor mnoha spisů z tohoto oboru. Byl jediným tvůrcem originální, filosoficky ukotvené pedagogické soustavy v českých zemích, zabýval se všeobecnou teorií výchovy, didaktikou, vytvořil speciální metodiku výuky jazyků a sám sepsal originální učebnice. Vysoce oceňoval význam výchovy. Podle něj by žádné dítě nemělo být vyloučeno z výchovy, protože i to nejméně nadané dítě lze alespoň poněkud vychovat. Výchova dítěte má podle něj tři hlavní cíle: poznat sebe a svět (vzdělání ve vědách, uměních a řemeslech), ovládnout sebe (výchova mravní) a povznést se k Bohu (výchova náboženská). Kladl důraz na význam kázně, odmítal tělesné tresty za neznalost, ale za porušení kázně je v určitých případech připouštěl. Propracoval celý systém vzdělávání, který provázal člověka celým jeho mládím. Po ukončení vzdělávání by měl člověk cestovat, aby poznal svět. Zdůrazňoval ale, že vzdělávání nikdy nekončí, že je neustálé a člověk se musí neustále seznamovat s novými skutečnostmi.

Komenský také poprvé definoval pojem školní rok, školní prázdniny a školní týden. Prosazoval, že ve třídách by měli být žáci stejného věku a stejné úrovně znalostí. Při výuce samé aplikoval Komenský některé důležité zásady: zásadu názornosti (přímá žákova zkušenost), zásadu systematickosti a soustavnosti (učivo by na sebe mělo navazovat, nejen v jednotlivých předmětech, ale i mezi nimi – je proto třeba zajistit soustavný vzdělávací režim), zásadu aktivity (žáci by měli své poznatky získávat vlastními zkušenostmi, využívat je v praxi), zásadu trvalosti (je třeba soustavně učivo opakovat), zásadu přiměřenosti (učitel by měl vycházet z věkových a individuálních schopností dětí). Rodiče a učitel mají být vhodným příkladem pro dítě a vést jej ke správné životosprávě.

Na tomto místě ale nutno podotknout, že škola má být hlavní vzdělávací, nikoli výchovnou institucí. Tou je (nebo by alespoň měla být) rodina. Učitel se pochopitelně na výchově spolupodílí, měl by být pro děti pozitivním vzorem, ale jeho hlavním úkolem je dětem předat znalosti. Zásady slušného chování by dětem měli v první řadě vštěpovat jejich rodiče. Rodiče (nikoli učitel) totiž zodpovídají za to, zda se z jejich potomka stane slušný člověk a platný člen společnosti. Svalovat vlastní výchovné neúspěchy a rodičovské selhání na školu, jak se v poslední době bohužel děje stále častěji, je opravdu nefér a poměrně krátkozraké. A trůfám si tvrdit, že s tímto tvrzením by se mnou Komenský jistě souhlasil.

Úspěšný začátek nového školního roku všem žákům, studentům i učitelům (těm pochopitelně navíc pevné nervy). Prvňáčkům samozřejmě držíme palce, aby jim jejich nová životní etapa vyšla tak, jak jen nelíp to půjde. A všem ostatním alespoň co nejkrásnější podzim.

Eva Navrátilová

Usnesení zastupitelstva obce z 15. 7. 2013

ZO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení

270. nabídkovou cenu revizních šachet od Čevaku a.s. České Budějovice

271. informaci starosty z ústního jednání se st. odborem týkající se stavby „Oplocení a přístřešky Vstíš čp. 68“

ZO schvaluje:

265. prodej pozemku p.č. 1865/131 o výměře 28 m² p. Jitce a Ladislavu Madayovým za cenu 70,- Kč/ m² + náklady včetně podpisu kupní smlouvy

267. uzavření a podpis smlouvy o dílo s Ing. Jaroslavem Faiferlíkem, sídlo Plzeň, na výkon TDI při akci „Kanalizace Vtíš“

268. uzavření a podpis smlouvy o dílo se Stanislavem Holmanem, sídlo Plzeň, na výkon koordinátora BOZP při práci na staveništi „Kanalizace obce Vstíš – napojení na ČOV města Dobrušky“

269. uzavření a podpis smlouvy o dílo s p. Hajšmanem, sídlo Štěnovice a Ing. Preslem, sídlo Štěnovice, na zpracování dokumentace pro územní souhlas stavby „Vstíš – kanalizační přípojky“

272. poskytnutí částky ve výši 1000,- Kč jako příspěvek na ceny pro nejlepší družstva při konání volejbalového turnaje „Vstíšský kanár“

ZO ukládá:

266. projednání nájmu části pozemku p.č. 1865/1 s právníkem

Usnesení ZO ze dne 12.8.2013

ZO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení

ZO schvaluje:

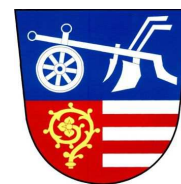
273. a) pořízení územního plánu z vlastního podnětu ve smyslu § 44 zákona č. 183/2006 Sb.

ZO určilo:

273.b) člena zastupitelstva obce Ing. Zdeňka Zajíce, který bude spolupracovat s pořizovatelem (§ 6 odst. 5 písm. f zákona č. 183/2006 ve vazbě na § 47 odst. 1 a 4, § 49 odst. 1 a § 53 odst. 1)

ZO ukládá:

274. z důvodu žádosti odkoupení části pozemku p.č. 1888/1 a 803/2 obhlídku u žadatele – p. Duchek

Malé ohlédnutí za rybářskými závody

V sobotu 29. června 2013 se na Kastlově rybníku konaly dětské rybářské závody. Nepršelo, žel počasí dalo tentokrát zvítězit rybám. Za chladného a velmi větrného dopoledne trvala „soutěž“ pouze od 9 do 10.30 a jediné ceny, které byly rozdány, byly ty útěchy. Z devíti příchozích bylo sedm chlapců a dvě děvčata, nikdo z nich neměl ani ťuk. Snad k nám bude příště rybářský patron svatý Petr milostivější.

Alena Tintěrová

Ohlédnutí víkendovou oslavou 770 let naší obce

Oslavy jsme zahájili pátečním koncertem rockové kapely PONORKABAND. Díky dobře připravenému zázemí a výběru kapely byla návštěvnost vysoká.

Sobotní program jsme zahájili výstavou fotografií z dávné i nedávné historie a kreseb dětí a dospělých. I občasný návštěvník (a bylo vás rovných sto) kaple si při vstupu musel všimnout proměny interiéru. Nová dřevěná okna a dveře. Nové lavice, skleněné obrazy zasazené na původní místo před okna, krásný kříž a vše čistě vymalováno a uklizeno. Důstojné místo na setkávání nejen o Vánocích.

U příležitosti oslav obec nechala razit pamětní medaile, které je možno stále koupit na OÚ. Pro nás, co se zajímáme o historii, bylo potěšením prohlédnout si obcí čerstvě vydanou knihu Vstíš od minulosti do současnosti od pana Josefa Rejčka ml. Knihu je možné zapůjčit na OÚ nebo v knihovně. Pane Rejčku, děkujeme. Dokončil jste velké dílo, které započal Váš dědeček.

Divadelní představení ochotnického spolku Buřina z Příchovic, který předvedl vlastní hru „Blázinec v našem hotelu“ navštívilo skvělých 30 návštěvníků. Hra svižná s námětem ze současnosti s užitím místních (příchovických a přeštických) názvů a jmen pobavila všechny přítomné.

Tiše jsem doufal, že na koncert výborné myslivecké kapely Atlas přijde pořádně velká návštěva. Ano bylo nás dvanáct. Při přípravě oslav jsem inicioval vystoupení Atlasu také proto, že tam tvrdí muziku na trubku a výborně zpívá pan Faltýn. Kapela zvukného jména doma i v zahraničí, nikoliv ve Vstíši.

Podvečerní koncert blues rockové kapely KusBlues, která hrála s viditelnou chutí, zpříjemnila dlouhé čekání dětí a dospělých na tradiční vrchol končícího léta – Bubules. Bezkonkurenčně vysoká návštěvnost, úžasná organizace, nádherné masky a spousta šťastných dětí i rodičů. Tak to je Bubules. Ohňostrojem jsme pak zakončili oslavy.

Bylo snahou zastupitelstva oživit život v obci, připravit příležitost ke vzájemnému setkání pro všechny generace. Na přípravě oslav spolupracovali SDH Vstíš, TJ Družstevník Vstíš, sdružení občanů a zastupitelstvo obce. Všem, kteří se podíleli, patří velký dík. Všem, kteří přišli ještě větší.

Z. Zajíc

Výstava v kapli – malé ohlédnutí

V sobotu 24. srpna 2013 se u příležitosti 770. výročí první písemné zmínky o obci Vstíš konala v místní kapli (původně zasvěcená svatému Jiljí) výstava historických fotografií ze života obce a pak výstava obrázků a kreseb občanů na téma „Vstíš máma očima“. Velkým lákadlem byla i samotná kaple, která byla během letošního roku kompletně zrekonstruována – byla vyměněna okna a dveře, pořízeny nové lavice a andělé, kteří se dlouhá léta krčili na zemi, byli vráceni na své původní místo v oknech. Vnitřek kaple byl vymalován, takže celá „hlavní loď“ zářila, aby se stovce návštěvníků lépe prohlížela minulost i současnost (ta většinou očima dětí). V rámci výstavy bylo možno nahlédnout i do knihy pana Rejčka o naší obci a zakoupit pamětní medaile ražené u příležitosti letošního výročí.

Pro velký zájem o výstavu jsme se rozhodli ji ještě ponechat. Pokud jste se tedy do kaple nedostali, máte možnost si vše přijít prohlédnout o pouti – tedy v **neděli 1. září od 13 do 15 hodin**. Na 15 hodinu prosíme všechny výtvarníky, kteří vystavili svá díla, aby si přišli pro malou odměnu. Těm, kdo se nebudou moci dostavit, bude předána dodatečně.

Na všechny příchozí se těší Alena Tintěrová

Konec české dechovky ve Vstiši

Již účast na obecním plese nastínila nezájem občanů o českou dechovku (i když Hájenka nehrála jen ji). A když nyní při oslavách „na dechovku“ do KD přišlo jen 5 trvale žijících občanů (kromě zastupitelů), víme, že tomuto hudebnímu žánru v obci zřejmě odzvonilo.

Samotný obrovský úspěch Bubulesu byl jistě tou nejlepší odměnou pro Bohunku Procákovou za vyčerpávající přípravu.

M. Beštová

Bubules

Oslavy výročí obce Vstiš se pomalu blíží do svého finále. Na fotbalovém hřišti příjemně vyhrává kapela KUSBLUES, všude je plno dětí a jejich rodičů, z udírny voní klobásy a děti si opékají svoji uzeninku pěkně do tmavohněda.

Sluníčko už pomalu zalézá do peřin a půvabné čarodějnice u vstupu vítají poslední opozdilce. Lidský had táhnoucí se přes celou šířku hřiště již netrpělivě očekává otevření brány do tajuplného a strašidelného lesa. „Tak račte vstoupit malí i velcí.“

Začínáme v zámorí u Indiánů pokojně sedících kolem mírového ohně. Hned za nimi to roztančili Šmoulové. V zápětí

přichází postrach českých vod, který marně shání dušičku do svého hrníčku. Dále máme Flinstoneovy s jejich pokřikem JABADABADŮ-ŮŮŮŮŮ, kdo by nechtěl mít fotografii s těmito celebritami z doby kamenné.

Vcházíme do lesa, kde na okraji číhá vlk na svoji Karkulku. O pár kroků dál je slyšet křik, prosby a sliby, blížíme se k peklu. Pekelná váha měří neúprosným metrem. Kolik hříšníků asi skončilo v kotli nad ohništěm? Rychle z pekla ven, ale co to? Smrtka si na nás brousí kosu, musíme pryč. Ale nééé, jsme ve spárech upírů, z toho nemůžeme vyjít se zdravou kůží. S obavami postupujeme vpřed. „Ahoj Simpsonovi, kde se tu berete?“

Jóžin z bažin přežil práškovací letadlo a teď bude strašit na Bayerce, kdo by si to pomyslel. Svítilí kroužky, které děti dostaly, je jistě od dalších nestvůr ochrání. Co to slyším? Prasátka a notují si Jarka Nohavicu, no vida. „V jednom lese na západě Čech žil král a královna a měli krásnou dcerku a“, jak to asi v pohádce skončilo? „Princezna se provdala za krásného prince.“ V cestě nám stojí obluda a jde po nás. „Bílá paní, pomoz, nám!“

„Pojď Jeníčku, já si sáhnou, jestli jsi již řádně vykrmený?“ Čarodějnice z chaloupky na muří nožce provedly důkladnou kontrolu prstíčků, jestli některý nebude náhodou k snědku. Naštěstí

nás do pece nestrčily a jdeme dál přes bažiny hlouběji do temnoty. Čekáme, ze kterého tmavého kouta vyskočí nějaké strašidlo, a tu slyšíme prosbu krásné Večernice, ať ji zachráníme od strašlivého Mrakomora. Nevím, zda se našel statečný zachránce, ale kdo zachrání nás před dalšími upíry? Proč jsem si jen do kapsy nepřibalila pořádný stroužek česneku?!

Ahoj Mufe, pozdravuj JůHeláky. Kuky, ty jsi se nám vrátil? Veverka z doby ledové si bedlivě hlídá svůj oříšek. Cink, cink. Klekání již odzvonilo, co to tady cinká? To potulný mnich činí pokání za své hříchy. Fúj, to jsem se lekla! Hejkal na nás bafl z křoví.

Kdo to proti nám jde? A nějak kulhá, že by si někdo vyvrkl v lese kotník? To nejsou živí, to jsou zombie a vylézají z hrobů! Zachraň se, kdo můžeš, to je náš konec! Nevěřím svým očím, to byl snad špatný sen. Spiderman se klidně pohupuje na své pavučině a snad ani netuší, co se vedle něj děje. Bobe a Bobku, to jsme rádi, že vás vidíme a moc děkujeme za sladkou odměnu, dnes si ji skutečně zasloužíme. Dobrou noc Večerníčku, my ale ještě spát nepůjdeme, počkáme si na ohňostroj.

Ohňostroj je odpálen a všichni se zatajeným dechem sledujeme barevnou hru ohnivých jisker. Byl to krásný večer. Tak dobrou noc strašidla a pohádkové postavičky, budeme mít dlouho na co vzpomínat. Poděkování za vydařený večer patří všem strašidlům a postavičkám a také obci, sponzorům a lidem, kteří tuhle tradiční zábavu pro malé i velké organizují.

Šťastný začátek nového školního roku přejí Samcovi

Poděkování – Bubules 2013

V sobotu 24. srpna 2013 jsme se pomalu začali loučit s prázdninami. Náš Bubules a následně pouť jsou poslední tečkou za letními radovánkami. Já doufám, že i ten letošní večer plný pohádek a strašidel byl pro vás příjemným zážitkem a ne jen připomínkou konce prázdnin.

Možná tomu nebudete věřit, ale před pár dny jsem si říkala: “Už, aby to bylo za námi!” A teď mi je líto, že už je po všem, ale ještě pořád mám plnou hlavu všech zážitků a jsem nabitá pozitivní energií, kterou jste všichni přinesli. Děkuji všem, kteří se s nadšením ujali svých rolí a tak zapsali do dětských vzpomínek nezapomenutelné zážitky. Děkuji lidem, kteří vždy ochotně přijdou a rádi pomohou i na poslední chvíli a jsou schopni uskutečnit moje (občas) praštěné nápady. Děkuji Lence Hrubé za její strávený čas a neuvěřitelnou šikovnost. Děkuji Adamovi Říhovi (13 let), který nám příjemně zkrátil čekání před začátkem Bubulesu a předvedl svou šikovnost ve své zálibě modelářství. Děkuji Dj Šelmovi a kapele KUSBLUES. Speciální poděkování patří Tomášovi Veseckému a Martinovi Košanovi – oni ví proč ☺ Děkuji našim hasičům za bezpečné odpálení ohňostroje. Ráda bych vyjmenovala všechny, ale to bychom popsali celé noviny, protože jestli dobře počítám, tak strašidel jsme letos měli 67!!! Děkuji všem dětem a jejich rodičům, kteří se na nás přijeli podívat, protože to je další neuvěřitelné číslo, bohužel není přesné, a je to cca 280 dětí!!!! Jen tak dál vážení přátelé a budeme muset zvětšit hřiště a rozšířit les ☺ A hlavně děkuji sponzorům letošní akce, protože kdo vám dnes jen tak dá peníze, a nebo podá pomocnou ruku a nic za to nechce? Málokdo, ale my se můžeme pochlubit, protože takových lidí kolem sebe máme víc než dost a tady jsou:

MUDr. Bohumila Fegová
Obec Vstíš
Lišková Alena – účetnictví
Lišková Alena – nehtová modeláž
Rybáři Vstíš
Pekařství Dobřany
Kosmata Vojtěch
Hrubá Lenka

Mikroregion Radbuza
TJ Družstevník Vstíš
Schmid Petr – elektroinstalační práce
Kapoun Jan
Kraus Jan – autoservis
Šurková Vlasta – pohostinství
DJ Šelma

Tak to je nejspíš vše, co jsem měla na srdci a doufám, že se zase všichni sejdem na dalším Bubulesu. A protože děkování není nikdy dost, tak vám všem ještě jednou moc děkuji a užijte si zbytek prázdnin☺

Bohumila Procáková

Poděkování zastupitelstva

Zastupitelstvo děkuje všem, kdo přiložili ruku k dílu a přispěli svou prací ke zdárnému průběhu oslav výročí naší obce. Speciální dík patří hasičům, fotbalistům a jmenovitě panu Vojtěchu Kosmatovi, který velmi pomáhal s organizací akcí na fotbalovém hřišti.

Škola volá – rozhovor s našimi prvňáčky

Seznamte se s Nikol Míškovou, Vojtou Kleisnerem a Jakubem Patočkou, kteří 2. září nastoupí do 1. třídy ZŠ v Dobřanech.

Připravil jsem si pár otázek a zazvonil u Kleisnerů, ke kterým to mám nejblíž. Bohužel jsem Vojtu nezastihl doma a na doporučení jeho táty jsem pokračoval k Míškům s tím, že Nikol mi otázky zodpoví za Vojtu. Jsou totiž velcí kamarádi a budou chodit do jedné třídy. Nedělní deštivou pouť jsem ukončil povídáním s Jakubem Patočkou. Zde jsou jejich odpovědi:

Která postava na Bubulesu se ti nejvíce líbila?

NM: Bílá paní

VK (NM): Vojta nebyl.

JP: Bob a Bobek

Kterou knížku máš nejraději ?

NM: Statek a život na venkově

VK (NM): Pat a Mat

JP: Krysáci, Ferda Mravenec

Co už umíš?

NM: jezdit na koni, na kole, plavat pod vodou, podepsat se

VK (NM): umí toho hodně

JP: jezdit na kole, počítačové hry, potápět se, některá písmena a číslice

Na co se těšíš ve škole ?

NM: naučím se psát a číst

VK (NM): budu sedět v lavici s Nikol

JP: na všechno a kamarády

Chodíš na dětské hřiště ?

NM: ano

VK (NM): ano

JP: ano

Čím chceš být?

NM: modelkou a veterinářkou

VK (NM): chce být obchodníkem, dělat něco okolo aut, traktorů a kombajnů. Jít na brigádu k panu Šafránkovi

JP: ještě nevím

Kdo je Tvůj největší kamarád ?

NM: Vojta a Iveta Kleisnerovi

VK (NM): Nikol Míšková

JP: Martin, Tonda a Patrik.

Ač celé odpoledne přšelo, tak povídání s dětmi bylo velmi příjemné

Z. Zajíc

Méně známá výročí: Založení Pomocných technických praporů (1. 9. 1950)

Pomocné technické prapory (PTP) či **Vojenské tábory nucených prací (VTNP)** byly útvary Československé lidové armády, které v letech 1950–1954 fungovaly pro internaci a převýchovu tzv. politicky nespolehlivých osob, podléhajících tehdejšímu brannému zákonu (armáda pro ně vymyslela tzv. politickou klasifikaci „E“). Důležitým důvodem jejich vzniku bylo i zajištění levné pracovní síly pro vybraná hospodářská odvětví. Byly také nástrojem perzekuce nepohodlných osob.

Pomocnými technickými prapory prošlo, podle různých odhadů, mezi 40 000 – 60 000 občanů. Pracovali v dolech (na Ostravsku, Kladensku i na Slovensku), ve stavebnictví (například pražské sídliště Petřiny), na vojenských stavbách (výstavba letišť, kasáren, obytných domů i dalších objektů - např. Ústřední vojenské nemocnice v Praze-Střešovicích, nebo tehdy vojenského hotelu Internacionál v Praze-Dejvicích), ve vojenských lesích, kamenolomech i v zemědělství. Například v roce 1953 pracovaly vojenské pracovní jednotky na 370 různých pracovištích.

Dalším způsobem jak naplnit stavy PTP byla od roku 1951 tzv. Mimořádná vojenská cvičení, což byla protiprávní instituce, na základě které byly do PTP na neurčito (obvykle dva a více let) povolávány „nespolehlivé“ osoby mezi 18–60 lety. Tímto způsobem byli do PTP povoláni i lidé propuštění z rušených táborů nucených prací (TNP).

U vojáků nasazených v PTP nebyl brán velký ohled na bezpečnost práce, hygienu a zdravotní stav mužstva. Důležité bylo naopak plnění a přesahování norem, jelikož velitelé v takovém případě dostávali příplatky. Materiální zabezpečení jednotek bylo skromné – například uniformy často pocházely ze zásob wehrmachtu. Podmínky ubytování příslušníků PTP se lišily, až na výjimky nebyli vojáci v kasárnách, ale v různých provizorních podmínkách, často v nevyhovujících objektech a to bez ohledu na ustanovení vojenských řádů. Přesný počet úrazů a úmrtí v útvech PTP není znám, těžká práce v náročných podmínkách a bez velkého zájmu o bezpečnost si vybrala svou daň. Jen za rok 1952 bylo evidováno 40 smrtelných úrazů, 518 těžkých a 2790 středních a lehkých úrazů. Největší podíl na této statistice měly doly na Ostravsku.

Po politických změnách v roce 1953, vyvolaných jednak úmrtím Stalina a jeho soupeřníka Gottwalda v Československu, jednak tlakem mezinárodních organizací, byly PTP od posledních měsíců roku 1953 do května 1954 postupně rušeny. Pokud měl jejich personál splněno nejméně 24 měsíců základní služby, byl do konce roku 1954 propouštěn do civilu. Punc politické nespolehlivosti ovšem pronásledoval „pětépáky“ i po jejich návratu do civilu. Je známo mnoho případů, kdy byli dlouhá léta sledováni Státní bezpečností (někteří až do pádu komunistického režimu). Jenom menšině z nich se podařilo v dalších letech života také díky náhodám prosadit a splnit si alespoň zčásti své životní plány.

Za pomoci Wikipedie zpracovala Eva Navrátilová

Co dělat při otravě houbami

Letošní rok sice zatím houbařům příliš nepřál, podle předpovědí meteorologů i mykologů nás ale ty pravé houbařské žně teprve čekají a úroda má být prý bohatá. Na houby se proto jistě vydá i spousta těch, kteří nepatří právě mezi znalce. Může se tak poměrně snadno stát, že dojde k omylu a do smaženice se kromě hřibů a kozáků dostane i nějaká ta prašivka nebo dokonce jedovatá muchomůrka. Co tedy dělat, když se něco takového přihodí? A jak vůbec poznám, že se jedná o otravu z hub?

Pod pojmem otrava z hub se skrývá široká paleta příznaků a následků záviselých na druhu požitých hub, okolnostech, za kterých byla sebrána, množství této houby a způsobu jakým byla upravena a samozřejmě osobních dispozic konzumenta. Výsledkem může být na jedné straně pouze dlouhodobé zvracení nebo jemné a dočasné změny psychiky, na druhé straně trvalá invalidita či smrt. Obecně je v případě hub velmi těžké specifikovat množství, které už představuje riziko – obsah jedu totiž zpravidla velice silně kolísá v závislosti na mnoha těžko zjistitelných okolnostech.

Mimo klasických otrav požitím jedovaté houby se může objevit otrava z hub, které primárně jedovaté nejsou, ale přejala nějakou jedovatou látku z okolí. Tato oblast je velice špatně prozkoumaná, nicméně

panuje konsenzus, že sběr a konzumace hub v oblastech, které jsou zamořeny např. těžkými kovy nebo radioaktivním spadem, je zcela nevhodná a nerozumná činnost, a to i v ojedinělých případech (o pravidelnějším sběru a konzumaci nemluvě). Celkově se proto zásadně nedoporučuje sběr na výsypkách a skládkách, v okolí cest s rušnou automobilovou dopravou nebo například na radioaktivních haldách v okolí uranových dolů. Další možností, jak se „otrávit nejedovatými houbami“ je otrava ze zkažených hub (např. zapařených). Otravu pak způsobuje jed produkovaný mikroorganismy a plísněmi, které se v nevhodně skladovaných houbách a houbovitých pokrmech namnožily. Princip je podobný jak u otravy ze zkaženého masa.

Pokud se příznaky otravy objeví brzy po požití hub (do 4 hodin), je otrava většinou méně nebezpečná. Pokud se příznaky ale objeví později (6–24 hodin po požití), jedná se často o smrtelně nebezpečnou otravu.

Nejčastější příznaky otravy houbami:

- prudké bolesti břicha
- průjem
- nevolnost a zvracení
- problémy s močením
- poruchy vědomí, neklid až agresivita, halucinace
- bušení srdce, rozšířené zornice

Zásady první pomoci:

- při otravě smrtelně jedovatými houbami je důležité zahájit léčbu co nejdříve, proto neotálejte s převozem do nemocnice!!!
- je-li postižený plně při vědomí (nehrozí nebezpečí vdechnutí zvratků), snažte se vyvolat zvracení
- zvracení vyvoláte podrážděním kořene jazyka a zadní strany hltanu například vlastním prstem nemocného nebo rukojetí lžice
- postiženému dejte 5 až 10 tablet živočišného uhlí rozdrcených ve větším množství vody
- postiženého dopravte co nejrychleji do nemocnice nebo volejte záchrannou službu (tel. 155)
- s sebou do nemocnice vezměte také případné zvratky a vzorek konzumovaných hub (zbytky jídla nebo houby v syrovém stavu)

Prevence otrav z hub:

- sbírejte jen houby, které stoprocentně znáte, při sebemenší pochybnosti nechte houbu být
- nikdy nejezte houby staré nebo zapařené
- nejezte houby syrové a nedostatečně tepelně upravené
- neskladujte delší dobu jídla připravená z hub, neohřívejte zbytky
- vyhýbejte se oblastem, kde by se mohly v houbách koncentrovat nebezpečné látky (okraje cest s rušnou automobilovou dopravou, skládky, všelijak zamořená území)
- nesbírejte příliš staré houby, v nichž už začaly hnilobné procesy (totéž platí pro houby přemrzlé)
- nesbírejte příliš mladé houby, u kterých nejde druh bezpečně poznat

Některé nebezpečné pověry týkající se sběru hub:

- Pověra: *Jedovaté houby jsou pestře zbarvené.* – **Není pravda.** Řada smrtelně jedovatých hub je bílá nebo má nenápadnou barvu (např. muchomůrka zelená či muchomůrka jízlivá).
- Pověra: *Jedovaté houby nejsou ožírané slimáky a hmyzími larvami.* – **Není pravda,** např. muchomůrka zelená je pro hmyz neškodná a jeho larvy se v ní běžně vyskytují. Plži je též hojně vyhledávaná.
- Pověra: *Jedovaté houby černají při styku se stříbrným nádobím či cibulí.* – **Není pravda.** Řada hub černá, ovšem spíše při vyschnutí a zvařnutí, a to bez ohledu na přítomnost cibule nebo nádobí a už vůbec bez ohledu na to, zda jsou jedovaté či nikoliv.
- Pověra: *Dlouhé převaření či smažení zlikviduje každý jed.* – **Není pravda.** Pouze některé jedovaté houby ztrácejí tepelnou úpravou jedovatost (např. hřib satan), avšak většina toxinů je tepelně vysoce stabilní a var je neničí. Všechny smrtelně jedovaté houby vyskytující se na českém území si uchovávají svoji jedovatost i po dlouhodobé tepelné úpravě.
- Pověra: *Když se spletu, tak se mi udělá špatně, a když nebudu váhat a nechám si vypláchnout žaludek, tak se mi nic hrozného nestane.* – **Chybný předpoklad.** Řada smrtelně jedovatých druhů hub je zákeřná tím, že otrava se objeví až velmi dlouho po požití, tedy v okamžiku, kdy už je jed vstřebán a napáchal nevratné škody. To platí například u muchomůrky zelené, ale zejména u pavučince plyšového – u něj se první

příznaky mohou objevit dokonce až po 3 týdnech, kdy lékaři mohou konstatovat už jen těžké poškození (nebo úplné a definitivní selhání) ledvin a trvalou invaliditu (případně smrt) pacienta.

- Pověra: *Jedovaté houby chutnají odporně.* - **Není pravda.** Naopak, řada smrtelně jedovatých hub je obecně označována jako chuťově vynikající, speciálně muchomůrka zelená a muchomůrka jízlivá jsou považovány za velmi chutné houby. František Smotlacha, legenda české mykologie, k tomu napsal: „Všechny houby opravdu jedovaté mají chuť a vůni příjemnou nebo aspoň nenápadnou a většinou i sympatický vzhled.“
- Pověra: *Co roste na pařezu (resp. na dřevě), to je jedlé.* - **Není pravda.** Například smrtelně jedovatá Čepičatka jehličnanová běžně vyrůstá z padlých stromů a pařezů.

Za pomoci internetu zpracovala Eva Navrátilová

Několik zpráv z fotbalu

Áčko hrálo v neděli 25. srpna první mistrovský zápas v Merklíně. Bohužel nešťastně prohráli 1:0 čtyři minuty před koncem. Neproměnili jasné gólové šance. Další zápas bude hrát Áčko v sobotu 31. srpna od 16 hodin na domácím hřišti s Radkovicemi.

Děti hrály první přípravný zápas ve středu 28. srpna s Chlumčany. Prohrály 10:4. První mistrovský zápas odehrají ve Vstíši se Stodem v pátek 30. srpna od 16:30.

Srdečně zveme všechny občany na pouťovou taneční zábavu. Hrát bude skupina AM Band a čeká na vás bohatá tombola.

Jan Kraus

Foto z Memoriálu Ády Krause

Vítězné mužstvo z Chotěšova

TJ Družstevník
všechny srdečně zve na
Pouťovou zábavu
31. 8. 2013 od 20.00 hod.

- v kulturním domě ve Vstíši
- k tanci a poslechu hraje AM BAND
- bohatá tombola
- vstupné 80,- Kč

Cyklovýlet Mikroregionu Radbuza

V letošním roce se skupina cyklistů z Mikroregionu Radbuza rozdělila na dvě části – rychlocyklisty a kochající se cyklisty. Patřila jsem do druhé z nich.

Naše trasa vedla z Horšovského Týna přes Srby do Mírkova, kde jsme navštívili Muzeum venkovských řemesel. Na statku kromě zmiňované expozice se můžou návštěvníci seznámit i se zvláštními domácími zvířaty – kozlem hermafroditem (jen díky tomu neskončil na pekáči), kačerem, který se bojí vody a při pokusu o plavání se topí (byl i hvězdou TV Nova) a dále spoustou koní, které se podařilo zachránit před špatným koncem. Je zde k vidění i kůň herce Josefa Dvořáka. Návrat byl naplánován přes Semněvice a Kocourov (zde vybudovali v loňském roce novou kapličku podle starých plánů) zpět do Horšovského Týna.

Nejen počasí a dobrá nálada přispěly ke zdárnému konci výletu. Zájemcům o výlety do ne příliš dalekého okolí proto doporučuji nasměrovat pozornost tímto směrem.

M. Beštová

Poděkování

Rodina Beránkova děkuje místním hasičům, V-Farmě, obecnímu úřadu a všem ostatním, kteří se podíleli na pomoci (nebo pomoc nabídli) při hašení a likvidaci škod po požáru jejich domu následkem zásahu blesku v neděli 4. srpna.

Jan, Jaroslav a Vlasta Beránkovi

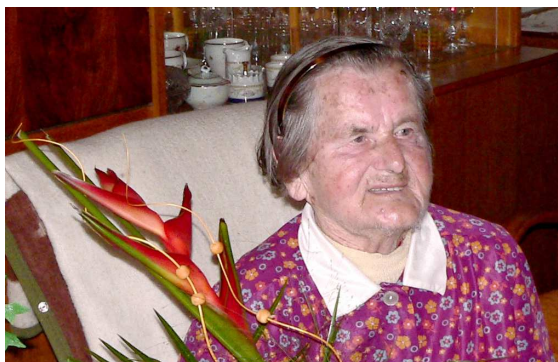
Blahopřejeme

Během září oslaví svá životní jubilea tyto naši spoluobčané:

- ✿ Ján Rusnák
- ✿ Petr Vávra

Z dění v obci obrazem

S gratulací jsme navštívili paní Marii Beštovou a Annu Havlíčkovou.

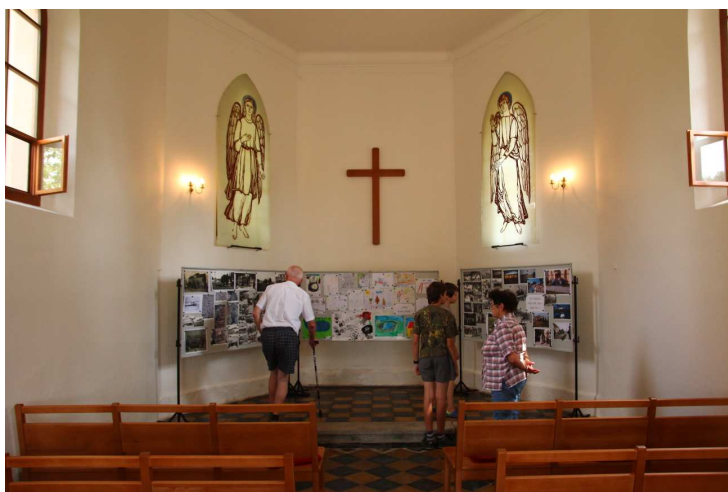

V sobotu 6. července se u příležitosti 120. výročí založení hasičského sboru ve Vstiši konaly závody...

...nově opravená kaple...

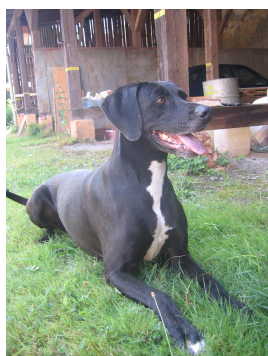
... jezdilo se i kočárem...

... bylo možno navštívit i hasičskou zbrojnici...

... konec dobrý, všechno dobré...

Hledá se majitel!

Našla se vyšší fenka křížence, zřejmě loveckého plemene, tmavě hnědé barvy s bílou náprsenkou, bílé konce tlapek. Fenka má veselou a komunikativní povahu, je přátelská k lidem, aportérka. Bližší informace Obecní úřad Chotěšov, tel.: 377900421.

Pište Zpravodaj spolu s námi

Uzávěrka dalšího čísla proběhne 23. září 2013. Vaše příspěvky můžete zasílat buď na e-mailovou adresu kontrolnivybor@vstis.cz, odevzdat osobně na Obecním úřadě nebo vhodit do schránky domu č. 180 na Bayerce.

Nepodepsané příspěvky neuveřejňujeme! Redakce si rovněž vymíní právo neuveřejnit všechny **do-ručené příspěvky** (například hanlivé či urážející) – noviny neslouží k vyřizování si vzájemných účtů mezi občany.

Pokud píšete příspěvky ručně, pište prosím čitelně (nejlépe hůlkovým písmem). Když se nám nepodaří příspěvek přečíst, nemůžeme jej uveřejnit.